

POSTANOWIENIE

26 marca 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Mariusz Załucki

na posiedzeniu niejawnym 26 marca 2025 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa M. M.-K.

przeciwko E. M.

o ochronę dóbr osobistych i zadośćuczynienie,

na skutek skargi kasacyjnej M. M.-K.

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi

z 28 czerwca 2024 r., I ACa 2791/22,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

M. M.-K. wniosła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi z 28 czerwca 2024 r., którym prawomocnie oddalono jej powództwo o ochronę dóbr osobistych i zadośćuczynienie przeciwko E. M.

Powódka uzasadniła wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania występowaniem w sprawie trzech zagadnień prawnych:

1. Czy zachowanie polegające na uchronieniu konkretnego dobra osobistego innej osoby przed naruszeniem może prowadzić do naruszenia innego dobra osobistego i w konsekwencji, czy takie zachowanie będzie można uznać za bezprawne, a także czy dopuszczalne jest wartościowanie dóbr osobistych?
2. Czy działanie polegające na dowolnej zmianie protokołu z określonej czynności w taki sposób, że nie odzwierciedla rzeczywistego przebiegu nosi

w sobie znamiona bezprawności określonej przez ustawodawcę w art. 24 k.c. i rodzi źródło odpowiedzialności z tytułu naruszenia dóbr osobistych?

3. Jaki jest wpływ orzeczenia wydanego przez Komisję Dyscyplinarną ds. Nauczycieli Akademickich, uznającego nauczyciela akademickiego za winnego czynu uchybienia obowiązkom na przyjęcie bezprawności określonego działania w toku postępowania cywilnego o naruszenie dóbr osobistych?

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zagadnienie prawne powinno zostać sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń, a jednocześnie powinno być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumpcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (zob. m.in. postanowienia SN z 11 stycznia 2024 r., I CSK 6184/22; z 13 grudnia 2023 r., I CSK 5954/22; z 25 października 2023 r., III USK 286/22).

Zagadnienia sformułowane przez skarżącą nie spełniają tych wymagań.

Ochrona dóbr osobistych wymienionych w art. 23 k.c. jest ściśle związana z pojęciem naruszenia skonkretyzowanego dobra osobistego. Powódka, w przedstawionych zagadnieniach prawnych, ale także w toku postępowań prowadzonych przed sądami powszechnymi, utrzymywała, że naruszenie jej czci i dobrego imienia jako naukowca, polegało na zniszczeniu przez pozwaną nagrania z przebiegu postępowania habilitacyjnego w jej sprawie. Nie wskazała jednak w jaki sposób to (bezsporne w sferze faktycznej) zachowanie pozwanej mogło doprowadzić do uszczerbku w jej dobrach osobistych. Zniszczenie nagrania nie wpływa bowiem bezpośrednio na sposób, w jaki przeciętna, zobiektywizowana osoba mogłaby postrzegać powódkę i jej kompetencje jako pracownika naukowego, a tylko zaburzenie tego obrazu, oceniane według wzorca obiektywnego mogłoby zostać uznane za naruszenie dobra osobistego (zob. m. in. wyroki SN z 10 listopada 2022 r., II CSKP 1330/22; z 10 czerwca 2014 r., I PK 310/13 oraz z 27

października 2011 r., V CSK 489/10). Pierwsze zagadnienie ma zatem wymaganego charakteru skomplikowanego problemu prawnego.

W stanie faktycznym ustalonym w sprawie jedynym potencjalnym zachowaniem naruszającym dobra osobiste powódki mogły być bliżej niesprecyzowane słowa lub zachowania niewskazanych imiennie uczestników postępowania habilitacyjnego, których nagrania obecnie nie da się odtworzyć ze względu na jego zniszczenie. Nagranie mogłoby zatem być rozważane tylko w charakterze środka dowodowego w postępowaniu o naruszenie dobra osobistego, nie zaś w kategorii jego naruszenia.

Również przesłanka bezprawności, konieczna do stwierdzenia, że naruszenie dobra osobistego zasługiwało na ochronę prawną odnosi się do zachowania stanowiącego naruszenie tego dobra, nie zaś do sposobu pozyskiwania czy też pozbywania się środków dowodowych. Z tej przyczyny jakiegokolwiek ustalenia odnośnie do tego, czy zniszczenie nagrania przez pozwaną miało charakter bezprawny, nie mają znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. Badanie bezprawności musiałyby bowiem odnosić się do słów lub zachowań, które padły lub zaszły w czasie nagranego posiedzenia. Pozostałe dwa z zaprezentowanych zagadnień prawnych dotyczą zaś wyłącznie przymiotu bezprawności czynności zniszczenia nagrania przez pozwaną.

Z tej przyczyny Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c.

[a.ł.]

Mariusz Załucki

